Cyan Magenta Yellow Black

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Голос України

№ 222 (2973)

СЕРЕДА
27 листопада
2002 року

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

З тероризмом боротимуться ефективніше

Ранкове засідання 26 листопада

За останні два роки в Україні скоєно більш як 560 злочинів терористичної спрямованості з використанням саморобних вибухових пристроїв. Унаслідок чого загинуло 90 осіб, у тому числі 15 представників владних структур. Отже, зважаючи на те, що кількість злочинів з ознаками тероризму в Україні залишається досить високою, наразі стало актуальним прийняття законопроекту «Про боротьбу з тероризмом».

Представляючи відповідний законопроект, заступник Голови Служби безпеки України Володимир Пристайко зазначив, що документ дасть змогу ефективніше здійснювати заходи з протидії тероризму. Значну увагу, за його словами, приділено механізмові проведення антитерористичних операцій.

Проте співдоповідач, голова Комітету ВР з питань національної безпеки і оборони Георгій Крючков, підтримуючи документ, усе-таки наголосив на деяких недоліках. Зокрема, він не погодився із самим визначенням тероризму як політично вмотивованого діяння. У Георгія Крючкова також виникли сумніви стосовно можливості допускання на територію України військових інших держав для боротьби з тероризмом. Він також погодився з висновками Головного науково-експертного управління про недостатню фінансову і соціальну захищеність цивільних осіб, які постраждали внаслідок терористичного акту.

(Закінчення на 2-й стор.).

ОФІЦІЙНО

Проблему трудової міграції обговорять на найвищому рівні

Триває офіційний візит Президента України Леоніда Кучми до Італії. Програмою візиту заплановано велику кількість зустрічей, зокрема, з президентом, прем'єр-міністром, міністром з питань європейської інтеграції Італії, главою палати депутатів, главою сенату. Очікується також, що український Президент візьме участь в українсько-італійському бізнес-форумі. Окрім того, Леонід Кучма має намір відвідати Ватикан, де зустрінеться з Папою Римським. Велику увагу під час візиту буде приділено проблемі перебування українських громадян в Італії. Україна виступає за укладення угоди з Італією про взаємне працевлаштування громадян та їхній соціальний захист, яка дасть змогу значною мірою розв'язати цю проблему.

***

Президенти України і Росії Леонід Кучма та Володимир Путін зустрінуться 9 грудня у Москві. Глави двох держав підтвердили це в телефонній розмові. На майбутній зустрічі в Москві сторони, зокрема, підіб'ють підсумки проведення Року України в Росії. У телефонній розмові Леонід Кучма і Володимир Путін обговорили також питання двосторонньої співпраці.

ПРИЗНАЧЕННЯ

Урядовий ансамбль починає гру

Новий уряд, схоже, хоче одразу побити декілька рекордів: за блискавичне призначення не лише прем'єра, а й усього складу Кабміну. Після майже чотиригодинного засідання з керівниками фракцій парламентської більшості, що пройшло за участі Голови Верховної Ради Володимира Литвина та Прем'єр-міністра України Віктора Януковича, було погоджено кандидатури всіх віце-прем'єрів та майже всіх міністрів.

(Закінчення на 2-й стор.).

СПОРТ

Дочекалися «золота» і ми!

Важка атлетика. Чемпіонат світу. Варшава. Після «експансії» азійських атлетів, які щодня «окуповували» п'єдестал пошани, прийшло свято і на нашу вулицю. 27-річний динамівець із Києва, бронзовий призер Олімпіади-96, чемпіон Європи 1997 і 1999 років Денис Готфрід виборов золоту медаль у ваговій категорії до 105 кг. Наш земляк уже володів світовим чемпіонським титулом 1999 року.

НАША АКЦІЯ

Співали про «Голос» — одержали приз

Шанувальники нашої газети мали змогу минулої п'ятниці співати на радіо «Ера» у програмі «Ложа преси», що транслюється на «Промені». І не лише пісня, написана нашим власним кореспондентом у Черкаській області Лідією Титаренко та композитором і виконавцем Миколою Масюком, звучала в ефірі у виконанні наших слухачів. Були й відповіді на запитання радіовікторини. Найкраще проспівала гімн нашої газети киянка Галина Сергіївна Юр'єва, за що й одержала приз — праску. Але й це ще не все. Відповідаючи на запитання вікторини, вона виграла й піврічну передплату на «Голос України». Переможниця минулого конкурсу Марія Василівна Блонська із Рівного цього разу також отримає піврічну передплату на «Голос України». Найкраще відповів на всі запитання радіовікторини Віктор Андрійович Шляхтін, його приз — міксер. Ми щиро вітаємо наших переможців. Грайте з нами у «Ложі преси» на радіо «Ера» на «Промені» щоп'ятниці о 12.10. Співайте й уважно читайте «Голос України», і, можливо, наступним переможцем станете саме ви!

ЧУЖОЇ БІДИ НЕ БУВАЄ,

(Закінчення на 6-й стор.).

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

У НОМЕР

Тролейбуси ходитимуть справно

Поновлено тролейбусний рух на маршрутах, які з'єднують Сімферополь з Південним берегом Криму. Уряд півострова профінансував 70 відсотків коштів, закладених у бюджеті на дотацію «Кримтролейбусу», і днями перерахує решту запланованої суми. Відпрацьовано і схему розрахунків за борги міського транспорту.

Ініціатором знеструмлення тролейбусної лінії нагадали, «що від'єднання об'єктів життєзабезпечення від подачі електроенергії, газу чи тепла допускається лише у виняткових випадках, та й то за обов'язковим погодженням з урядом Криму», **інформує наш власний кореспондент Віктор ХОМЕНКО.**

Оброк для вантажівок

В'їзд у житлову зону Калуша Івано-Франківської області всіх вантажних автомобілів, а також транспорту вантажопідйомністю понад 2,5 тонни віднині буде платний. Таке рішення, **повідомляє агентство «Інтерфакс»,** ухвалила сесія міськради Калуша, відреагувавши на скарги місцевих мешканців. Городяни скаржаться, що вантажівки ускладнюють рух, руйнують дороги та погіршують екологію.

Разова плата на проїзд вантажівки становить 17 грн., а дозвіл на вільне пересування містом протягом року — 600 грн. Міський голова Калуша Роман Сушко підкреслив, що 90 відсотків надходжень за видачу дозволів піде на рахунок позабюджетного фонду міста.

Один мільйон гривень за відставку

Член правління Чернігівської обласної організації НДП, лідер Прилуцької районної організації цієї партії Володимир Старостишен, якого звільнено разом з головою облдержадміністрації з посади голови райдержадміністрації, заявив про підготовку позову до суду про відновлення на роботі і відшкодування моральних збитків на суму один мільйон гривень з глави адміністрації Президента Віктора Медведчука як ініціатора зміщення. На думку екс-керівника, його усунуто з посади безпідставно, без перевірки, за політичними мотивами. За останній рік у прилуцьких селах збільшилося виробництво зерна в 2,5 разу, кукурудзи — в 7 разів. Останнім часом відновило роботу чимало підприємств, що простоювали, бо в промисловість району вкладено 9 мільйонів інвестицій, в аграрний сектор — 50 мільйонів. В. Старостишен вважає, що за ці плюси треба нагороджувати, а не карати. Він сподівається, що виграє судовий процес, **повідомляє наш власний кореспондент Сергій ПАВЛЕНКО.**

ПРЕЗЕНТАЦІЯ

Казки від дідуся–магнітофона

Днями в київському Будинку вчителя Український конгресовий комітет Америки (УККА) презентував незвичайний проект. Ті, хто ще не навчився читати, отримають у своє розпорядження магнітного казкаря... Тобто «Українські народні казки на касеті».

«Колобок», «Івасик-Телесик», «Про бідного парубка та Марка багатого»... Протягом багатьох днів актори Тетяна Негрій, Сергій Панкратьєв, Ірина Боровик та інші працювали у студії звукозапису «TV-Просвіта», щоб записати 60 хвилин казкового часу. Гроші зібрали американські діти. «Вони відмовилися від свого гамбургера та пляшки «Кока-Коли» і попросили батьків передати ці кошти вам», — сказала Вікторія Губська, керівник бюро УККА в Києві, виступаючи перед найвибагливішою у світі аудиторією. Школярі кількох шкіл Києва і області, перед якими презентували касету, і стали її першими слухачами та критиками.

Касети розсилатимуть у будинки-інтернати, бібліотеки, школи. Вже відправлено посилки до Полтави, Луганська, Сімферополя, **повідомляє наш власний кореспондент Наталя ФІЛІПЧУК.**

■ *На Волині через борги енергетикам знеструмили шість прикордонних застав на кордонах України з Білоруссю та Польщею.*

Для побутових потреб солдатам доводиться використовувати дизельні електростанції, призначені для аварійного енергозабезпечення. Однак на опалення казарм цього бракує. Загалом прикордонники заборгували енергетикам 119, 464 тис. грн., **повідомляє «Інтерфакс-Україна».**

■ *Херсонські комунальники, котрі стомилися, за їхніми словами, боротися з неплатежами, готують білборди, на яких вивісять списки злісних неплатників.*

Проаналізувавши списки боржників, керівники комунальних служб дійшли висновку, що більшість неплатників — люди заможні, але саме вони мають найбільші борги.

Як **повідомляє «Оглядач»,** міська влада схвалила таке починання і нині підшуковує місця в центрі міста, де вивісять «плакати ганьби». Хоча дехто з песимістів і висловлює побоювання, що реакція може бути протилежна, і натомість, щоб платити, люди озляться. Але рішуче налаштовані комунальники кажуть, що досвід стягнення заборгованостей через суди в них уже є, і їм хотілося б спробувати нові методи переконання.

■ *На базі Товстенської лікарні на Тернопільщині відкрито районний геріатричний центр.* Тут люди похилого віку матимуть належне лікування, харчування, можливість спілкуватися. Медичний заклад розраховано на 25 пацієнтів, але планується його розширення. Адже в області — більш як 600 старих самотніх людей, **повідомляє наш власний кореспондент Марта ЛІТИНСЬКА.**

Через прорив труби тепломагістралі в Херсоні без тепла залишилися житлові будинки, школи, дитсадки та лікарня

«Давайте не розмовляти один з одним мовою ультиматумів»

Із прес-конференції Голови Верховної Ради України Володимира Литвина

Шукаймо компромісів

Уже вкотре Голова Верховної Ради України Володимир Литвин висловлюється проти ідеї парламентської більшості — перерозподілити керівні посади в парламентських комітетах лише між «більшовиками», апелюючи до професійних, а не партійних якостей депутатів. Однак він застеріг опозицію від того, щоб вона сама не спровокувала перерозподіл комітетів, коли під певним приводом блокуватиметься робота парламенту. Скажімо, на погоджувальній раді в понеділок виникла така колізія. Голова Комітету з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією, член фракції «Наша Україна» Володимир Стретович запитав: чи не може статися так, що у п'ятницю, коли заплановано його звіт, на трибуну доведеться виходити вже іншому голові комітету? На це Володимир Литвин відповів: «Я виступаю гарантом, що доповідатиме Стретович». Але коли депутати обговорювали, чи виносити на розгляд парламенту концепцію виборчого законодавства, пролунала погроза з боку керівника однієї з фракцій: «Якщо не поставите виборчий закон, ми вам у четвер покажемо голосування і заблокуємо роботу». Тоді Голова ВР відповів, що знімає із себе відповідальність, що у п'ятницю доповідатиме діючий голова комітету. «Давайте не розмовляти мовою ультиматумів один з одним. Шукаймо компромісів», — наголосив Володимир Литвин.

Депутати-сумісники

Голова Верховної Ради має намір звернутися до депутатів, які суміщують посади, з пропозицією добровільно скласти повноваження народних обранців. Водночас В. Литвин висловився за те, щоб в Україні, коли зміниться форма правління — з президентсько-парламентської на парламентсько-президентську, було дозволено суміщати посаду міністра з депутатськими повноваженнями. «Адже міністр не є державним службовцем, це — політична фігура, — пояснив він. — Оскільки це політична фігура, то він має узгоджувати політичні інтереси і працювати безпосередньо в депутатському корпусі. Від цього залежить ефективність роботи і законодавців, і виконавчої гілки влади».

Новий уряд

Під час формування нового складу уряду, коаліційного, на перше місце треба ставити професіоналізм, наголосив Володимир Литвин. Він застеріг від того, щоб під час розподілу портфелів просто поділили посади, щоб задовольнити інтереси певної політичної групи чи фракції. Адже тоді прем'єру буде надзвичайно складно працювати.

Золота середина

Чому нинішній Голова Верховної Ради часто бере на себе роль «захисника» — то уряду, якого на завтра відправляють у відставку, то голови НБУ, який наступного дня пише заяву про звільнення «за власним бажанням», то опозиції, то нинішньої влади? На це дещо провокаційне запитання Володимир Литвин відповів так: «Я весь час намагаюся знайти золоту середину, балансую, не сподіваючись і не розраховуючи знайти підтримку, скажімо, тих, які відносять себе до опозиції. Але я апелюю до здорового глузду, виходжу з того, що треба сьогодні об'єднати і сконсолідувати парламент. І я це робитиму, наскільки в мене вистачатиме сил і можливостей. Якщо я відчую, що все, глухий кут, я знаю, як вчинити. Найбільший мій захист полягає в тому, що я не тримаюся за посаду».

Без амбіцій на президентство

«У мене немає жодних амбіцій. Думаю, людина на будь-якій посаді може знайти можливість для самовираження», —так відповів В. Литвин на те, чи збирається він балотуватися на наступних президентських виборах. За його словами, таке переконання до нього прийшло після відвідин у Греції священної гори Афон, коли він прочитав на монастирському цвинтарі напис: «Ми були, як ви, а ви будете такі, як ми». Тобто перед Богом усі рівні. Глава парламенту визнав, що немає таких політиків, які не мріяли б про найвищу посаду. «Влада — це найбільший наркотик, — зізнався В. Литвин. — Усі стогнуть, як важко і погано, але водночас ніхто не хоче посаду залишати».

Візит дружби

Незабаром має відбутися офіційний візит Голови Державної Думи Російської Федерації Геннадія Селезньова в Україну. За словами В. Литвина, під час зустріч насамперед обговорюватимуть питання економічної взаємодії та співпраці. Під час недавньої телефонної розмови глави українського парламенту з Г. Селезньовим домовлено також про те, що після цього візиту відбудеться зустріч українсько-російської міжпарламентської робочої групи у складі 20 осіб із боку України та 20 —від Росії. На ній конкретно йтиметься про домовленості, що їх буде досягнуто під час зустрічі глав парламентів обох держав. «Думаю, нам треба інтенсивніше проводити такі міжпарламентські зустрічі, — сказав В. Литвин. — Тоді ми краще розумітимемо проблеми один одного й те, чим живе кожна країна, чим живуть політики, політичні сили».

Юліана ШЕВЧУК.

Нове покоління вибирає...

Фото Володимира САМОХОЦЬКОГО (Укрінформ).

Держава повинна забезпечити для молоді три складові: можливість здобути освіту, перше робоче місце та житло. Решту молодь спроможна вирішити сама. На цьому наголосив Голова Верховної Ради України Володимир Литвин під час зустрічі з лідерами молодіжних організацій напередодні парламентських слухань «Нове покоління незалежної України», що відбудуться у парламенті сьогодні.

Нині до нового парламенту прийшло значно більше молодих політиків. Усі вони «прорвалися» в дуже жорсткій боротьбі. І коли вони вже в стінах Верховної Ради бачать, як багато часу відводиться на з'ясування стосунків, блокування, у багатьох із них виникає певне розчарування і враження, нібито в цьому і полягає зміст парламентської роботи. Саме тому Голова Верховної Ради і застеріг молодих депутатів: політична боротьба може і повинна бути в парламенті. Адже в ньому сконцентровані різні політичні сили, які по-різному бачать розвиток нашої держави. Однак усі питання та проблеми, наголосив В. Литвин, треба розв'язувати цивілізовано.

Звісно, не вся молодь цікавиться великою політикою. Для більшості найважливішим є її особисте становлення: навчання, робота, сім'я, діти, житло... Саме тому основні пропозиції, з якими зверталися представники молодіжних організацій до народних депутатів, — це збільшити у держбюджеті-2003 фінансування молодіжного житлового будівництва (зокрема, передбачити, щоб кредити видавали не лише на будівництво нових будинків, а й придбання квартир на вторинному ринку житла, що значно дешевше); кредитування освіти (і щоб вартість навчання не зростала з переходом із курсу на курс); створення державою таких умов для підприємств і організацій, щоб вони були зацікавлені брати на роботу молодих тощо. У свою чергу, голова Комітету Верховної Ради України з питань молодіжної політики та спорту Катерина Самойлик закликала представників молодіжних організацій взяти активнішу участь у розробці Національної програми розвитку молоді в Україні, щоб цей документ містив не загальні положення, а конкретні пропозиції.

А Голова Верховної Ради повідомив, що найвищий законодавчий орган держави встановлює десять премій у розмірі десяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян для молоді за особистий внесок у становлення соціально-демократичної держави.

Олександра КУЧЕРЯВА.

На знімку: Голова Верховної Ради України Володимир Литвин і представники молодіжних організацій під час зустрічі.

Діалог налагоджується

Відбулася зустріч членів депутатської групи Верховної Ради з міжпарламентських зв'язків з Італійською Республікою з послом Італії в Україні Іолантою Брунетті. Сторони висловилися за поглиблення співпраці на парламентському рівні, зокрема, вирішено здійснити обмін депутатськими делегаціями. Пані посол поцінувала ініціативу голови групи — народного депутата Ігоря Осташа провести наступного року день Італії у Верховній Раді. Особливу увагу було приділено можливостям розвитку українсько-італійського співробітництва в галузі економіки та бізнесу. Вкотре йшлося і про захист українців, які живуть та працюють в Італії. Сторони також торкнулися проблем італійської громади в Україні, зокрема тієї, яка мешкає в Керчі.

У НОМЕР

Урядовий ансамбль починає гру

(Початок на 1-й стор.).

Першим віце-прем'єр-міністром стане нинішній глава Державної податкової адміністрації України Микола Азаров. Він займатиметься питаннями економіки та євроінтеграції й водночас буде в новому уряді ще й Міністром фінансів. Кандидатуру М. Азарова висунула депутатська група «Європейський вибір», однак його активно підтримували фракції СДПУ(о) та «Регіони України». Раніше планувалося, що М. Азаров суміщатиме посаду Першого віце-прем'єра зі своїм нинішнім кріслом головного податківця країни, однак від цієї ідеї вже відмовилися. Ймовірно, що це крісло тепер займе Сергій Медведчук — глава львівської ДПА і рідний брат глави президентської адміністрації.

Віце-прем'єром із гуманітарних питань стане висуванець фракції партій ППУ і «Трудова Україна» Дмитро Табачник, віце-прем'єром з питань АПК — висуванець фракції АПУ Іван Кириленко (обоє нинішні народні депутати України), а віце-прем'єром із питань ПЕК та промислової політики — нинішній Міністр палива та енергетики Віталій Гайдук, котрого запропонували «Регіони України». Як стало відомо, Президент підписав відповідні укази.

Як повідомив після зустрічі журналістам глава уряду В. Янукович, на своїх нинішніх посадах залишаться всі міністри-«силовики» — Міністр оборони Володимир Шкідченко, Міністр внутрішніх справ Юрій Смирнов, Міністр закордонних справ Анатолій Зленко та Міністр юстиції Олександр Лавринович. Хоча їх кандидатури і не обговорювалися на зустрічі з парламентською більшістю — це право залишено винятково за Президентом. Більше конкретних прізвищ ані прем'єр, ані глава парламенту не назвали, посилаючись на те, що їх ще треба остаточно узгодити з Леонідом Кучмою. Однак, як стало відомо з джерел у парламентській більшості, міністром економіки може стати Валерій Хорошковський, а міністри — транспорту Георгій Кірпа, освіти Василь Кремень, культури Юрій Богуцький та соціальної політики Юрій Сахань — наймовірніше, збережуть свої нинішні посади і в новому уряді. Кажуть, що «найпопулярнішим» серед «більшовицьких» фракцій і груп, котрі беруть участь у розподілі урядових портфелів, став міністр палива та енергетики — на цю посаду начебто претендувало аж шість чоловік, серед яких народні депутати Богдан Губський та Андрій Клюєв (хоча кожен із них в інтерв'ю це поки що заперечує). А на посаду міністра культури жодною фракцією не було висунуто жодного кандидата.

Імовірно, що до переліку посад, які перерозподілятимуть під час формування коаліційного уряду, буде включено не лише міністерські, а й голови Фонду держмайна та деяких держкомітетів. Адже, відповідаючи на запитання, які посади ввійдуть до цього переліку, Віктор Янукович сказав: «Усе». І пообіцяв повністю сформувати новий уряд уже за декілька днів.

Юліана ШЕВЧУК.

***

У свою чергу Президент України Леонід Кучма **в інтерв'ю УНІАН** заявив, що «уряд має бути єдиною командою, яка реалізує настанови парламентської більшості та узгоджену з нею програму». Л. Кучма наголосив, що в нових умовах уряд не здатний працювати без підтримки парламенту. «Це знову повертає нас до необхідності невідкладної політичної реформи, яка, зокрема, забезпечила б тісний зв'язок і взаємну відповідальність між парламентом і урядом, — сказав глава держави. — Україна має наближатися до європейських стандартів у відносинах між виконавчою та законодавчою владою».

З тероризмом боротимуться ефективніше

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Ранкове засідання 26 листопада

(Початок на 1-й стор.).

А народний депутат Юрій Кармазін («Наша Україна») стверджував, що закон потребує переробки «на стадії ідеології». В тому, що цей закон потрібен, з огляду на останні події в Москві, переконував і Роман Зварич. Він погодився підтримати законопроект, якщо збільшаться асигнування із Державного бюджету на боротьбу з тероризмом.

Після цього депутати розглянули проект закону про внесення змін і доповнень до Конституції України, який представив член Комітету ВР з питань правової політики Олександр Мороз. За його словами, в документі передбачено механізм, який не давав би змоги нехтувати Основним Законом і узурпувати владу. В ньому також передбачено взаємозв'язок і взаємовідповідальність всіх гілок влади.

На початку ранкового засідання парламентарії оголосили депутатські запити, заяви та повідомлення.

Голова Верховної Ради Володимир Литвин поінформував про вихід народного депутата Петра Димінського із фракції «Наша Україна».

Народний депутат Георгій Крючков у парламентських кулуарах поділився із журналістами, що він відкликав свою заяву про складання депутатських повноважень. За його словами, він дійшов такого висновку після того, як «усе зважив», і через прохання багатьох народних депутатів. А причини складання його повноважень, зазначив Георгій Крючков, «були суто людські і не мали нічого спільного з політикою».

Наталя ЯРЕМЕНКО.

Американці та британці все ще чекають відповідей

Учора на прес-конференції посли Сполучених Штатів та Великої Британії Карлос Паскуаль та Роберт Брінклі оприлюднили звіт, зроблений американо-британською групою експертів, що працювала в Україні, розслідуючи факти можливого продажу Іраку радарних установок «Кольчуга». Посли наголосили на недостатній, на їхню думку, відкритості й прозорості української сторони в наданні експертам відповідної інформації. Зокрема, на тому, що у випадку з продажем «Кольчуг» Китаю українська сторона не надала документи, які свідчили б, що ці установки не могли бути перепродані до третьої країни. Роберт Брінклі зазначив, що конкретних термінів для Києва зняти всі запитання не встановлено. «Нас, як і раніше, турбує безпека американських і британських пілотів, що патрулюють повітряний простір над Іраком, і тому українці, якщо захочуть, можуть прояснити ситуацію будь-коли», — зазначив Брінклі. Карлос Паскуаль зауважив, що оприлюднений учора звіт передано Комітету 661 РБ ООН. «Ми сподіваємося, що буде створена відповідна група експертів ООН, — зазначив американський посол. — Але Україна повинна надати ООН ті документи, які не були надані американо-британським експертам. Інакше діяльність групи ООН не стане ефективною». Карлос Паскуаль також наголосив, що майбутнє розслідування в рамках Комітету 661 РБ ООН є найкращим форматом, в рамках якого можна буде залучити до з'ясування всіх питань і Китай.

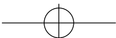
Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

ФОТОФАКТ

У Київському театрі юного глядача на Липках відбувся святковий концерт з нагоди Дня працівників позашкільної освіти.

На знімку: гостей вітає гурт «Мальви».

Фото Олега КОВАЛЯ.

Архітектурний скандал, якого начебто й нема

ФАСАДИ І ЗАДВІРКИ

Уперше в історії генеральний план розвитку Харкова стане справою рук не харківських, а київських архітекторів. Свої архітектори, які, до речі, безплатно, працювали над ним три роки, залишаються не лише без справи, без засобів до існування, а й з ураженим самолюбством. Авторський колектив інституту «Харківпроект» не може погодитися з рішенням тендерного комітету і звертається до міської влади з проханням виправити цю фатальну помилку.

Немає пророка в себе вдома?

Здивування, м'яко кажучи, спричинило серед харківських архітекторів рішення тендерного комітету Харківського міськвиконкому замовити генеральний план розвитку міста київським архітекторам. Місто, яке завжди обходилося в таких справах власними силами, стараннями окремих чиновників міськвиконкому і депутатів міськради вперше в своїй історії стає залежним від столичних «метрів». Такий несподіваний вердикт став для місцевих проектувальників чимось на кшталт холодного душу — адже напередодні депутати міськради в більшості своїй схилялися до розроблення генплану інститутом «Харківпроект».

Розроблення концепції генплану керівництво міста доручило «Харківпроекту» ще 1997 року, передбачаючи, що на її основі будуватиметься стратегія розвитку Харкова. Розпорядженням харківського міського голови під № 511 від 6.03.1998 року інститут «Харківпроект» призначений генеральним проектувальником для розроблення Генплану міста Харкова і на сьогодні виконав згідно з договором роботи на суму понад 300 тисяч гривень, 107,9 із яких уже сплачено замовником виконавцю.

Але потім сталося те, що аж ніяк не передбачали ні замовник, ні виконавці: змінилося законодавство в сфері використання бюджетних коштів. Згідно з ним, будь-яка бюджетна закупівля товарів та послуг вартістю понад 5 тисяч євро (для робіт — 100 тисяч євро) має здійснюватися через тендерні торги. До цієї категорії потрапила і розробка генплану, на яку із міського бюджету плановано виділити 1,5 мільйона гривень. Головне управління містобудування і архітектури Харкова запропонувало провести тендер з обмеженою кількістю учасників. Претендентів виявилося двоє: крім інституту «Харківпроект» — київська проектна організація «Гіпроград».

Були пропозиції профільної постійної комісії міської ради з містобудування і земельних відносин від 6.06.2002 року і ще чотирьох постійних комісій про проведення тендера на одного виконавця, інститут «Харківпроект», як автора концепції розвитку міста — на стадії, кажучи мовою професіоналів, генплану, затвердженого сесією міської ради ще 26 лютого 1997 року, але їхні пропозиції не було враховано.

Тендерні пропозиції оцінювали за чотирма критеріями: ціна робіт, наявність ліцензійних геоінформаційних програм та обладнання для розроблення містобудівної документації, професіоналізм персоналу та досвід претендента в розробленні генплану великих міст. Перевагою киян, таким чином, стали їхня іменитість і добре технічне забезпечення (мабуть, багато в чому пояснюється їхнім столичним місцезнаходженням), а також досвід планування багатьох міст України.

Харків у своїй новітній історії уже тричі розробляв генплан розвитку міста і щоразу справлявся з цим завданням гідно. Досвід роботи саме в цьому місті, досконале знання всіх «вузьких» його проблем, безпосередній контакт з місцевою територіальною громадою і, отже, відповідальність перед нею, зрештою, патріотичність, а також менша вартість робіт були завжди головним козирем харківських розробників. На шальці терезів в останньому випадку на користь харків'ян переважив і соціально-економічний аспект питання: забезпечення робочих місць, розвиток містобудівної сфери і солідні надходження до місцевого бюджету, можливі в разі виконання замовлення в Харкові. Не рекомендували депутати тендерному комітетові скидати з рахунку і такий важливий критерій, як можливість «післяпродажного обслуговування». Адже генплан — це «живий організм», яким треба опікуватися протягом усього терміну його існування (а це 20 років!), що для київського підрядника, звичайно, важкувато.

Хазяїн — пан

І все-таки перевагу віддали киянам, які набрали 14550 балів із 20450 можливих (у харків'ян — 12450 балів).

На думку одного з експертів, завідувача кафедри ХДТУСА Олександра Буряка, передача повноважень Києву — факт історичний і драматичний водночас. Із втратою Харковом статусу міста, здатного самостійно забезпечувати себе генпланом розвитку, столиця Слобожанщини втратить кадри, що мають хист до такої діяльності. Відчутного удару буде завдано і демократичним тенденціям розвитку суспільства, прагненню до децентралізації та посилення ролі місцевого самоврядування.

— Авторський колектив інституту ніколи не примириться з таким поворотом подій, і ми оскаржуватимемо рішення тендерного комітету, — каже головний архітектор проекту генплану Юрій Маковічук. — У нас є всі підстави вважати себе першими. Вперше в Україні ми розробили нову технологію безперервного містобудівного проектування, яка передбачає гнучкість генплану, його розвиток з урахуванням наявних соціально-економічних ситуацій і нормативів. Уперше наш інститут розпочав розроблення генплану міста, не маючи нормативної бази нової держави. Можна сказати, ми були її родоначальниками, випередивши концепцією розвитку Харкова появу в Україні нового СНіПу. Інститут запропонував, зокрема, нову нормативну базу зі збільшення житлової площі на одного мешканця міста і, головне, домігся її законодавчого закріплення, що має велике соціальне значення. Одне слово, протягом п'яти—десяти років ми йшли з випередженням розвитку вітчизняного містобудування, від замовлення до замовлення прагнучи вдосконалювати обличчя рідного міста. Інша річ, що багато із наших розроблень не було реалізовано містом. З 1998 року інститут «Харківпроект» усунено як генпроектуальника міста від погодження поточної забудови Харкова. Чому? Мабуть, тому, що свято відслідковували невідповідності і грубі порушення в розташуванні будівельних об'єктів у зоні міста, а це комусь не подобалося. Розпочалася хаотична забудова територій, на яких за планом мали б з'явитися парки, транспортні магістралі, житлові будинки. Натомість з'явилися АЗС, СТО з автомийками, в тому числі і в зонах рік Харків, Нимишля. Такі підприємства непогано «почуваються» і досі в паркових зонах. Кому вигідне таке свавілля, гадаю, зрозуміло. А тим часом, у більшості міст світу немає такої кадрової одиниці, як головний архітектор міста, зате є чітко відпрацьована схема ухвалення рішень, яка унеможливлює зловживання в цій сфері.

Микола КОСИЙ, Інна ТИХОНОВА.

Харків.

АКТУАЛЬНО

■ *Опитування*

Для повного щастя — півтисячі гривень

На запитання: «Скільки коштів вам вистачило б, щоб не відчувати себе бідним?» — 35 відсотків із тисячі опитаних вінничан називали суми від 350 до 500 гривень. 14 відсотків респондентів почувалися б безбідно за щомісячної платні 500—700 гривень. 8 відсотків задовольнив би заробіток понад 700 гривень. Тільки один учасник опитування висловив задоволення своїми доходами.

Спеціалісти обласного управління статистики пояснюють невисокі запити більшості респондентів низькою величиною платні: у вересні за рівнем зарплати Вінниччина була на 23-му місці у країні.

Не дивно, що торік матеріальне становище у третини респондентів погіршилося. Поліпшення відчули тільки 9 відсотків опитаних. У решти рівень доходів залишився незмінним.

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

■ *Виставки*

Малюнки надихають на доброту

Виставка дитячих малюнків, присвячена 85-річчю з дня народження видатного педагога сучасності Василя Сухомлинського, проходить у кіровоградському кінотеатрі «Зоряний». В її створенні взяли участь наймолодші художники — вихованці дошкільних закладів обласного центру.

Експозиція надзвичайно цікава у психологічному аспекті. Напередодні вихователі дитсадків прочитали дітям твори Василя Олександровича, після чого попросили відобразити враження від них на папері. Малюки охоче відгукнулися на заклик. Їхні твори променяться радістю, оптимізмом, вірою в найкраще. Мабуть, саме такі асоціації навіяли на них розповіді педагога. І саме ними переймається кожен відвідувач виставки. Адже діти, як ніхто інший, здатні передавати власні емоції і надихати дорослих на гарні вчинки.

Олег БОНДАР.

Кіровоград.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

■ *Ювілеї*

175 років різнобічної інформації

Не так і багато в Україні газет, що можуть похвалитися отаким солідним віком. А «Одесский вестник», народившись ще у 1827 році, — може. Ледь не ровесниця самого міста, газета за характером дуже схожа на одеситів: і діловито заклопотана, й іронічна, і оптимістична водночас. І хоча нинішнє місто далеко не таке, яким було в позаминулому столітті, та «Одесский вестник» не змінює своїх позицій — прагне донести до людей найсвіжіші новини.

Першим редактором видання був Олексій Левшин, який згодом став одеським градоначальником. Газету видавали тоді двома мовами — французькою і російською. Петро Сокальський, який редагував газету в 70-х роках позаминулого століття, першим порушив на її сторінках питання щодо необхідності впровадження української мови в освіту й ділове життя, презентував у друкованому виданні українських письменників, акторів, композиторів, музикантів. Сьогодні, виходячи російською мовою, «Одесский вестник» має україномовний додаток — «Думську площу», що активно продовжує давно започаткований та на тривалий час забутий напрям.

У ювілейному номері, що вийшов на 36 сторінках замість звичних восьми, — багато цікавих спогадів, документальних свідчень про минуле «Одесского вестника», роздумів про його сьогодення й майбуття. Творчий колектив, очолюваний Юлією Женевською, налаштований на те, щоб і надалі газета і читач розуміли й вірили одне одному, а на шпальтах часопису пульсувало життя таким, яким воно є.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

■ *«Низькі» технології*

Жадність хакерів згубила

Днями один з чернігівських банків зазнав нападу грабіжників. Атакували фінансову установу місцеві «гангстери» за допомогою... комп'ютера, підключеного до домашнього телефону. У злочинну групу увійшли інженер-програміст районного відділення банку, програміст громадської організації та приватний підприємець. Очолював їх колишній правоохоронець. Свій задум вони спробували реалізувати під час обідньої перерви, коли проходження коштів зазвичай належно не контролюють. Вибрали і день, коли керуючий та головний бухгалтер були у відрядженні. Спочатку хакерам поталанило: через Інтернет вдалося проникнути в комп'ютерну мережу банку і за кілька хвилин відправити значну суму на рахунок донецької фірми.

— Проте жадібність зіграла з ними злий жарт, —розповів керівник прес-групи управління СБУ в Чернігівській області Ярослав Молочко. — Після першої вдалої спроби крадії сформували платіжні документи вже на два мільйони гривень, але таких коштів на рахунку банку просто не було. Цю операцію зафіксувала спеціальна програма контролю за електронними платежами. Подальший рух коштів було заблоковано і повернуто їх власнику. Оперативникам спецслужби вдалося швидко встановити місцезнаходження зловмисників і затримати їх.

Як з'ясувалося пізніше, кошти вони переводили на рахунок фіктивної фірми, створеної саме для таких оборудок. Тільки за жовтень через неї незаконним чином пройшло 164 мільйони гривень, які опинилися на рахунках юридичних осіб. Проти хакерів порушено кримінальну справу.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігів.

ПОЛІТИКА

У влади й опозиції... одна мета

РЕГІОН: ПОЛІТИЧНИЙ СПЕКТР

Таку несподівану тезу висловив голова облдержадміністрації Сергій Гриневецький, виступаючи нещодавно на регіональній нараді представників органів місцевого самоврядування та виконавчої влади, міських, селищних і сільських голів. І уточнив, яка саме мета: поліпшення життя людей. Розвиваючи думку далі, зробив два висновки, поставив два завдання і для себе, очевидно, і для інших: по-перше, слід знаходити консенсус і спрямувати енергію всіх на спільне розв'язання конкретних проблем життєдіяльності регіону; по-друге, треба позбавляти опозицію соціальної бази для критики влади.

Важко, гадаю, тут щось заперечити. Та й чи треба? Головне — діяти так, як продекларовано.

Згадуються акції під гаслом «Повстань, Україно!», започатковані цієї осені опозицією. На Одещині вони розпочалися мляво, а тепер і взагалі зійшли нанівець. За офіційними даними, акції охопили майже 4 тисячі осіб, тобто 0,16 відсотка до загальної чисельності населення. Хай владні й правоохоронні структури ніби, як стверджує опозиція, й занижують кількість учасників акцій, та все-таки не знаходять ті протести не те що підтримки, а навіть просто зацікавленості загалу. Скажімо, на святкування річниці Жовтня, що проходило в межах тієї самої акції «Повстань, Україно!», до колони демонстрантів та на мітинг в Одесі вдалося залучити, сам був свідком, десь менш як 600 осіб, а раніше приходили тисячі й тисячі.

Під час кожної з акцій її учасники вручають петиції з викладом своїх вимог керівникам виконавчої влади. Став свідком однієї з таких процедур. С. Гриневецький якусь хвилину-дві постояв перед мітингуючими, слухаючи їхні вигуки, потім звернувся до лідерів опозиції: «Запрошую до себе, разом розглянемо ваші вимоги». Розглядали хвилин 20—25, мітингуючим уже й мітингувати набридло. Нарешті, їхні керівники з'явилися, повідомили: вимоги прийнято, про результати буде повідомлено пізніше. На тому й розійшлися.

А невдовзі той же С. Гриневецький запросив до розмови місцевих опозиціонерів, аби повідомити, що зроблено і що та чому не зроблено за вимогами протестантів. Інформували безпосередні виконавці — начальники відповідних облуправлінь. Опозиція такого, очевидно, не очікувала: в неї вибивали «козирі» з рук для подальших протестів. Замість того, аби вислуховувати конкретні відповіді на ними ж поставлені запитання, опозиціонери затіяли чвари поміж себе, доводячи, хто з них «істинний», а хто «фальшивий».

Утім, представників влади це не спантеличило, вони таки довели справу до кінця: і про заходи з вимог повідомили, і на «колючі» запитання дали вичерпні відповіді. Певно, саме отакий діалог і може, хай не всіх, то хоча б декого, таки спонукати до співпраці задля здійснення отієї спільної для влади та опозиції мети. Чи, що теж важливо, бодай послужити усуненню недоліків, на які вказує опозиція.

То чи був «хлопчик»?

Заздалегідь заплановане на кінець жовтня засідання клубу політичних лідерів регіону мало обговорити питання щодо перспектив уходження України до НАТО, взаємин з ЄС, Росією, США. Однак трагедія, пов'язана з захопленням чеченськими терористами заручників у Москві, внесла корективи в дискусію — і вона пішла, здебільшого, саме в цьому руслі. Не скажеш, що думки були однозначними. Якщо представник Партії регіонів Віктор Станкевич, політолог Василь Попков засудили дії терористів і висловилися за об'єднання зусиль слов'янських народів у боротьбі зі злом, то Віктор Цимбалюк (УНР) — в усьому звинуватив лише російське керівництво, ну, а чеченці, мовляв, мусили виявити адекватну реакцію на насилля.

З регіональним осередком УНР, його лідером безпосередньо пов'язані й звинувачення російської сторони щодо наявності в Україні інформаційних центрів Ічкерії, що розцінюється як підтримка терористів. У телевиступах ряду офіційних осіб, зокрема секретаря Ради національної безпеки і оборони України Євгена Марчука, наявність таких центрів заперечена. Нічого подібного немає і в Одесі, заявив, виступаючи по телебаченню, мер міста Руслан Боделан.

Мал. Сергія ТЕРЕЩЕНКА.

Віктор Цимбалюк, зібравши нещодавно прес-конференцію, їм заперечив: «Інформаційне бюро чеченської республіки Ічкерія» при Одеській обласній організації Українського народного руху існує. Та воно, мовляв, не є якоюсь спеціально створеною організаційною структурою. Це просто виокремлений спільний напрям інформаційної та агітаційної роботи двох обласних організацій — УНР та Всесвітнього конгресу вайнахів. Тому бюро в управлінні юстиції не реєструвалося, отож ліквідовувати, закривати, як того вимагає російська сторона, нічого. Водночас у заяві, підписаній Віктором Цимбалюком та головою Одеської організації Всесвітнього конгресу вайнахів Хусейном Берсанукаєвим, направленій між тим електронною поштою, як вони заявили, усім акредитованим в Україні посольствам, лідерам політичних партій і провідним ЗМІ, стверджується однозначно: «Інформбюро Ічкерії» в Одесі існує і згортати своєї діяльності наміру не має. Свої заяви, звернення, просто інформацію воно, оте бюро, поширює і поширюватиме через мережу Інтернет, повідомляючи, мовляв, правду про війну в Чечні і про справедливі дії, у відповідь на неї, чеченців...

Ось і виходить: оте бюро і є, і його немає. Отака «ясність», якої поки що ніхто в Одесі не прояснив, виходячи з вимог чинного законодавства. Спробу цього, щоправда, нещодавно зробив голова Комітету ВР у закордонних справах Дмитро Табачник, який під час зустрічі з журналістами заявив: будь-яка інформаційна підтримка терористів заборонена нашим законодавством. І якщо на території України окремі політичні, громадські організації пропагуватимуть і підтримуватимуть терористичні угруповання, то їхній діяльності має бути негайно покладено край. На думку парламентарія, хоча погляди українських політичних і громадських об'єднань часто докорінно різняться, та все-таки жодна політична сила, що вважає себе конституційною, не в праві мати свій «власний погляд» у питаннях міжнародного тероризму...

Може, в Одесі іншої думки з цього приводу? В усякому разі, ховати голову в пісок, наче страус, себто — прикриватися фасадом «стабільної ситуації» і в цьому випадку, і в ряді інших, негоже. Якщо, звичайно, не тільки на словах, а й на ділі таки справді дбати про стабільність і злагоду.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

МОНІТОРИНГ

Вибори, які вибираємо

«Голос України» продовжує цікавитися думкою читачів про майбутні політичні та законодавчі зміни. Як відомо, нині у центрі уваги політиків перебуває тема виборів за пропорційною системою. А як ставляться до ймовірної зміни виборчої системи пересічні громадяни?

Щоб знати настрої виборців, наші власні кореспонденти провели опитування жителів Львівської, Рівненської, Харківської та Кіровоградської областей. Їм було запропоновано відповісти на таке запитання:

Яка модель виборчої системи сьогодні більш доцільна в Україні:

— мажоритарна,
— змішана,
— пропорційна,
— не знаю.

На відміну від політиків у пересічних громадян думки розійшлися. До того ж у різних регіонах різні домінуючі настрої. Навіть у тих, які розташовані поряд, як, наприклад, Львівська і Рівненська області, жителі яких на виборах переважно голосували за національно-демократичні партії і вельми прислухалися до думки їхніх лідерів. Водночас показово, що істотно вирізняються настрої наших читачів у Кіровоградській області. Але про все по порядку.

Отже, за суто **пропорційну систему виборів** народних депутатів України **висловилися 26,25 відсотка респондентів**.

Зрозуміло, левову частку голосів за такий принцип народного волевиявлення віддали передовсім жителі Львівської області, де проживає більш як 40 відсотків прихильників виборів за партійними списками. Стільки само прихильників пропорційної системи і в Кіровоградській області. У Харківській — лише 15 відсотків жителів готові голосувати за партійні списки. А на Рівненщині — лише кожен десятий.

Головною домінуючою думкою такого вибору наших читачів є те, що у разі голосування за партійними списками значно зменшаться можливості використання адміністративного ресурсу. Інші вважають, що така виборча система домінує в розвинених країнах. Проте були й протилежні думки. Оскільки люди передовсім хочуть бачити свого депутата в окрузі, а, з другого боку, вважають, що допоки регіони мусять за розв`язанням фінансових проблем звертатися до Києва, тому на цьому етапі й мови не може бути про запровадження пропорційної системи виборів.

Нинішня модель виборів народних депутатів України, хоч як дивно, широкої підтримки немає. За її збереження висловилися **лише 18,75 відсотка опитаних громадян** у чотирьох регіонах.

Найбільше її прихильників у Львівській та Рівненській областях — по 25 відсотків. У Харківській мешкає близько 20 відсотків прихильників змішаної системи, а в Кіровоградській — лише 5 відсотків.

Жителі цих регіонів, які висловилися на підтримку наявної моделі виборів, вважають, що найкраще «трошки — того, трошки — того». Так, наприклад, вважає харків'янин Ігор К. (він просив не називати його прізвища).

Найбільше прихильників у виборів в одномандатних округах, тобто **мажоритарної системи**. За повернення до такої моделі виборів **висловилися майже 35 відсотків опитаних**, тобто майже кожен третій респондент.

Хоч як дивно, найбільше прихильників таких виборів проживає на Рівненщині й Харківщині — більш як половина: по 55 відсотків. Найменше — на Кіровоградщині — всього 15 відсотків. На Львівщині 25 відсотків респондентів вважають, що потрібно повернутися до мажоритарної системи виборів.

Остання відповідь на запитання наших кореспондентів дає змогу визначити фактично політичну активність наших читачів. **Отож лише кожен п'ятий — 20 відсотків — не знає, яка модель виборів потрібна сьогодні для України**.

Найпасивніші кіровоградці, де майже 40 відсотків дали таку відповідь. У решті трьох регіонах кожен десятий респондент не знав, що сказати.

Зрозуміло, причина такої пасивності передусім у важкому соціально-економічному становищі. Ці люди, окрім усього, як свідчать їхні відповіді, не беруть участі у виборах.

Ми не абсолютизуємо отримані результати, тому що вони можуть змінитися після проведення опитування в решті регіонів.

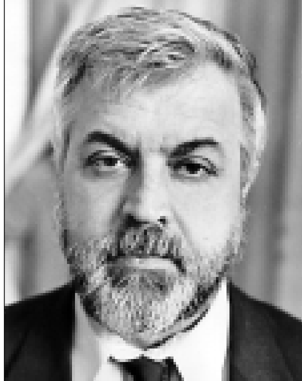
Володимир КОРОЛЮК.

Лесь Танюк: «Я не втратив ілюзій і честі»

ПРЕДСТАВЛЯЄМО ГОЛІВ КОМІТЕТІВ

Довідка «ГУ»

64-річний Лесь Степанович Танюк, голова Комітету ВР з питань культури і духовності, очолює ще й Національну спілку театральних діячів України, Всеукраїнське товариство «Меморіал» ім. В. Стуса. Працював ливарником, актором, режисером. У 1965 році через переслідування влади виїхав до Москви, де перебував до 1986 р. Народний депутат чотирьох скликань, заступник голови НРУ — відомий режисер, письменник, перекладач.

— Чи правда, що ви як політик «народилися» у далекому 1956 році, коли принесли додому секретну доповідь Хрущова?

— Так. Я працював на заводі ім. Хрущова, мав гарний голос і мені довірили читати перед колективом доповідь першого секретаря ЦК КПРС, де вперше викривалися сталінські злочини. І саме тоді трапилася пожежа. Після того, як стихла метушня, згадали про доповідь. А вона зникла! Був великий скандал, який мало не переріс у міжнародний, бо на заводі тоді працювали й аргентинці. А секретна брошура виявилась... у мене за пазухою. Я помітив це вже дома, три дні переписував усе в щоденник, а потім розніс «пропажу» по сортирах міста. Ось такий державний злочин.

— А про що ваші щоденники?

— У мене їх понад 150 томів. Це своєрідні роздуми про життя. Багато сторінок я присвятив Мар'яну Крушельницькому, який читав нам, студентам театрального інституту, лекції про Курбаса і Куліша. Записи про Клуб творчої молоді, навколо якого гуртувалися Світличний, Горська, Чорновіл та інші, про Хрущова, якого я дуже добре сприймав — до погрому майстерень художників. Після чого написав вірша про те, як пацюк завітав до картинної галереї і почав пробувати на зуб роботи, чи «реалістичні»... За цей вірш мене виставили зі Львова. І за виставу за Кулішем.

— Яке значення у вашому житті має поезія?

— Готую до друку тритомник «Слово. Театр. Життя» з власними віршами і перекладами — Аполлінер, Рабіндранат Тагор, білоруські, болгарські, німецькі поети. Там буде і Шекспір, Расін, із Світличним ми перекладали турків. У мене і російських віршів є трохи, писав для вистав.

— А коли з'являться вистави, поставлені Танюком чи його учнями?

— Спитайте що-небудь легше. Якось мені запропонували поставити п'єсу в Харкові, а потім ще попросили знайти на це 30 тисяч доларів. Але як я можу просити для себе? А студенти мої з театрального інституту — я викладаю там майстерність актора і режисуру — недавно грали прем'єру «Скляного звіринця» Т. Уїльямса. Подивіться!

— Політики — серйозні люди. А бувають на їхніх очах сльози? Коли?

— У 1960 році я побачив фільм «Людина народилась». Там була російська дівчинка, яку в 1945-му визволили наші у Берліні. Вона говорила лише німецькою. Це саме пережив і я у фашистському таборі, коли мені було сім років. Звісно, у житті бувають дуже тяжкі хвилини, особливо коли ми втрачаємо близьких. Проте людина має бути бігуном не на 100-метрівці, а на довгій дистанції. І якщо вітру немає, треба веслувати руками.

— Як ви можете порівняти сьогоднішнього Танюка з тим, який був на початку 90-х років?

— Я не втратив ілюзій і честі. І, здається, лише став мовчазніший. Є великий біль за несформованість, власне, української нації. Нам здалося, що ми дожили до самоідентифікації українського народу. Цього поки що не сталося. У мене, як і в багатьох у 90-х роках, була ейфорична хвиля віри, що сама незалежність і є той магічний ліхтарик, який освітлює душу. А життя показало, що людина — часто приземлена істота. Ідея марксиста Брехта: спочатку хліб, а потім уже мораль, — шкідлива. На жаль, цього не розуміють деякі молоді політики. Вони голову на плаху класти не хочуть. За жодну ідею.

— А які проблеми вирішуєте нині в комітеті?

— Займаємося бюджетом, який на культуру жахливо занижений. Проблем багато. Міністерство культури одержує багато планів на урочисті концерти, нікому не потрібні заходи — і гроші вилітають у трубу. В Донецьку знищують мозаїку Алли Горської, в Дніпропетровську закривають філармонію. Здається, цим мало б опікуватися Міністерство культури. А йдуть і дзвонять до нас... Урядовці майже не підтримують молодих талантів. Естраду, фуршети, показуху — будь ласка. На жаль, в Україні немає свого національного цирку, є заїжджі гастролери, які тільки вивозять гроші. Цю систему треба реформувати. Готуємо закон про гастрольну діяльність. Чомусь наша країна не хоче допомагати своєму інтелектуальному і духовному потенціалу. Недавно я приймав відомого мецената князя Лобанова-Ростовського. Він хоче подарувати українському музеєві цінну роботу. Але не може! Бо змушений за нашими драконівськими законами сплатити державі третину її вартості. В інших країнах меценати, навпаки, мають ще й пільги! Така політика веде до того, що Україна перетворюється на провінцію культурних досягнень.

— А які ваші досягнення?

— Знайшли в кого запитувати! Років через сто після нашої смерті люди розберуться, що можна визначити як досягнення, а що — навпаки. А поки що вважаю найбільшим моїм досягненням доньку Оксану (вона в мене театрознавець) і дружину Неллі Корнієнко — вона директор Центру Леся Курбаса. Але їм зі мною, мабуть, нелегко — ані вихідних, ані відпочинку. Однак таке життя, мусимо плисти проти течії.

Розмовляли Сергій ПАВЛЕНКО, Наталя ЯРЕМЕНКО.

ФОТОФАКТ

В їдальні Кам'янець-Подільського хлібокомбінату з ініціативи керівника підприємства Галини Акимович відкрито дитяче благодійне кафе.

На знімку: в гостях у бабусі Галини вихованці дитячого притулку «Малятко».

Фото Станіслава СТОЯНОВСЬКОГО.

Роботі консульств заважають тільки забобони?

Для більшості іноземців знайомство з Україною починається з отримання візи. Тобто з відвідання нашого посольства або консульства. Сюди закликають звертатися і співвітчизників, які потрапили в біду на чужині. Про те, як працює цей форпост української зовнішньої політики, кореспондент «ГУ» попросила розповісти начальника консульського управління департаменту консульської служби МЗС України Ігоря ДІРА.

Фото АП.

— Кажуть, що українські громадяни, передусім нелегальні мігранти, бояться звертатися до наших консульських установ за кордоном. Чому, як ви гадаєте?

— Найпевніше, це пережиток радянських часів. Адже з нашого боку застосування будь-яких репресивних заходів нелегальним мігрантам не загрожує. Навпаки, наше завдання — захищати права та інтереси своїх співвітчизників незалежно від того, легально чи нелегально вони перебувають на території іншої країни. Якщо ви станете на консульський облік або просто залишите свої координати в українському посольстві чи консульстві, то зможете розраховувати на нас у разі виникнення якихось непередбачених обставин. Приміром, ми зможемо допомогти вашим родичам швидко вас розшукати.

— Чимало дипломатичних установ України за сумісництвом виконують свої функції в кількох країнах. Як це позначається на ефективності роботи консулів? Адже в деякі дипредставництва навіть додзвонитися важко...

— Робота дипломатичних установ за кордоном за сумісництвом є загальноприйнятною в міжнародній практиці. Що ж стосується роботи консула, то часто-густо до його консульського округу входять території кількох сусідніх держав. І тут ефективність його роботи залежить від співробітництва з державними органами в країнах акредитації.

— Скільки консульських установ України працює за межами держави? Чи збільшиться їх кількість після вступу до ЄС наших найближчих сусідів?

— Без сумніву, наша консульська присутність в цих країнах розширюватиметься. Нині за кордоном працює 98 консульських установ України: 67 консульських відділів та 2 консульських відділення в диппредставництвах, 10 генеральних консульств, два консульських агентства, один консульський пункт та одне консульство. Крім того, в 46 країнах працюють 55 почесних консульств України.

— Чи легко отримати українську візу за кордоном?

— Гадаю, тут нема проблем. Тим паче що документи для її отримання можна не тільки привезти особисто, а й надіслати поштою. Майже всі наші диппредставництва мають власні сайти в Інтернеті, де можна знайти всю потрібну для цього інформацію.

— За яким принципом визначається вартість української візи?

— Вартість візи залежить від кількості в'їздів (одноразова, багаторазова), термінів її оформлення та коливається в межах від 10 до 200 доларів США. Крім того, під час визначення її вартості зважають на економічну ситуацію в тій чи тій країні та принцип взаємності. З одного боку, ця сума має бути доступною для іноземця, а з іншого, ціна на українську візу, приміром, для американця, має відповідати ціні на американську візу для українця.

— Чи передбачено пільги в отриманні візи для закордонних українців?

— Постановою Кабінету Міністрів № 1003 від 09.08.2001 року "Про внесення змін до Правил оформлення візових документів для в'їзду в Україну" передбачено оформлення багаторазових віз терміном дії до 5 років іноземцям українського походження, які відвідують Україну з приватною метою. Отож вихідці з України отримали можливість багато разів за однією й тією ж візою відвідувати свою Батьківщину впродовж п'яти років. При цьому вартість багаторазової візи на 5 років дорівнює вартості річної візи.

— Наскільки скоротиться потік бізнес-туристів і трудових мігрантів з України до Польщі та інших країн—кандидатів на вступ до ЄС після запровадження віз для українців?

— МЗС України веде з польською стороною переговори, щоб досягти максимально ліберального візового режиму. Тому ми не чекаємо значного зменшення кількості українських громадян, які виїжджатимуть за кордон на відпочинок, у бізнес-поїздку або в справах працевлаштування.

— Чи тривають переговори про легалізацію українських трудових мігрантів, зайнятих на «чорному» ринку праці за кордоном?

— Питання легалізації належать до компетенції урядів цих країн. Так, торік уряд Португалії легалізував майже 40 тисяч громадян України, котрі були зайняті на місцевому ринку праці. Близько 30 тисяч легалізовано за рішенням уряду Греції. Такі дії відповідають інтересам згаданих країн, бо в такий спосіб значна маса нелегальних працівників виводиться з «тіньового» сектору економіки і починає платити податки до державної скарбниці країни перебування.

МЗС України разом з іншими відомствами, передусім з Мінпраці, завершує переговори про укладення угоди з питань працевлаштування наших громадян з Португалією. Текст цього документа вже узгоджено, найближчим часом його підпишуть. Український проект аналогічної угоди розглядає уряд Греції. Україна зацікавлена у підписанні таких договорів з Італією та Іспанією.

— Чи можливий варіант, коли у відповідь на запровадження візового режиму нашими найближчими сусідами, і насамперед Польщею, Україна збереже безвізовий порядок в'їзду для громадян цих країн?

— Це питання вивчається. У зв'язку з майбутнім вступом Польщі та Угорщини до ЄС МЗС України проводить активні консультації з колегами із цих країн щодо мінімізації негативних наслідків запровадження візового режиму. Майбутній порядок взаємних поїздок має будуватися передусім на спільності наших стратегічних інтересів. Він не повинен негативно позначитися на політичній, торговельно-економічній, гуманітарній, інших сферах співробітництва і вплинути на динаміку контактів між громадянами наших країн. На цьому ґрунтується позиція України.

Бесіду вела Ганна ЛУКАНСЬКА.

ФОТОФАКТ

Фото Лукаша ТШЧИНЬСЬКОГО.

Учора в Центральному будинку художника у Києві відкрилася виставка лауреатів «Конкурсу польського прес-фото 2002». Організатор — однойменна неприбуткова фундація, створена 1992 року для популяризації репортажної фотографії.

Як повідомили в Польському інституті в Києві, кращі з кращих польських фотожурналістів щороку змагаються у шести номінаціях (події, люди, щоденне життя, світ, у якому ми живемо, спорт і культура). Цього разу головну нагороду конкурсу отримав Лукаш Тшчиньський, фоторепортер газети «Жечпосполіта» за знімки афганських переселенців у Пакистані.

На знімку: афганський дідусь готує до поховання тільце свого крихітного онука, який помер від дизентерії.

«Джерело» не забуває свої витоки

З ЖИТТЯ ДІАСПОРИ

Нещодавно у Швеції свою першу річницю відзначила українська дитячо-юнацька організація «Джерело». Утворено її було на базі суботньої школи, що діяла при Українській громаді Швеції. Збереження ідентичності цієї невеликої громади (офіційно 500 осіб), зрозуміло, досить проблематичне. Але наші національно свідомі співвітчизники здаватися не збираються, отож створили об'єднання дітей та їхніх батьків.

Для успіху будь-якої справи спочатку потрібно зовсім небагато — активний організатор. Ініціатором створення «Джерела» стала голова Союзу українок Скандинавії Зоряна Кікцьо, яка чотири роки тому з волі долі стала жителькою Швеції. Молода жінка дала собі слово, що зробить усе можливе, щоб її донька не забула своє коріння, рідну українську мову. Серед молодих українців за кордоном таких активістів можна злічити на пальцях.

Отож, об'єднавши більш як тридцять дітей різного віку, організатори поставили собі за мету їхнє духовне, фізичне та культурне виховання. Організації дали поетичну й символічну назву — «Джерело».

Вона поки що не має власного приміщення. Зустрічі проходять переважно в Посольстві України, з працівниками якого розробляються та узгоджуються тематичні заняття. Вже було проведено низку цікавих заходів: «Ми мандруємо Україною», «Свято матері», «Україна і Швеція — історичні зв'язки», «В майстерні Діда Мороза», «Всі — на ковзани!», «Ми вареники варили». А на «Бал ввічливості» джерелят запросила сама королева Ввічливість! Діти зустрілися з чарівними словами, які роблять дива, перевиховали некультурну Бабу-Ягу, усвідомили, як важливо у житті бути чемними, людяними та ввічливими. Також цікавою була зустріч членів організації з послом України в Королівстві Швеція Олександром Сліпченком на святкуванні Міжнародного дня рідної мови. А для вшанування пам'яті поета, художника, мислителя, великого сина українського народу в день народження Великого Кобзаря члени УДЮО «Джерело», Української громади Швеції та представники Посольства України зібралися у «Шевченковій світлиці».

Про все здійснене джерелята розповіли на святі, влаштованому на честь їхньої річниці. На цей захід до них завітали представники всіх українських громад Швеції, українського посольства та шановані гості з України. Голова Української всесвітньої координаційної ради Михайло Горинь привіз дітям велику бібліотеку української літератури. Він особисто вручив кожній дитині подарунки, від яких іменинники не могли відвести погляди. Дібрати літературу для «Джерела» допомогли Національна парламентська бібліотека України та Державна бібліотека України для юнацтва. Планів у «Джерела» — безліч! Серед найближчих, наприклад, — відвідання історичних місць, пов'язаних з життям Пилипа Орлика у Швеції, проведення спартакіади.

Світлана ОСТАПА, прес-секретар Української всесвітньої координаційної ради.

Фото Зоряни КІКЦЬО.

У НОМЕР

Люди, що вдосконалюють биття

Національний академічний драмтеатр ім. Івана Франка — вже третій мистецький заклад в Україні, якому пощастило отримати культурний грант (безплатну допомогу) від уряду Японії. А саме — сучасне звукове обладнання. Випробувати його вирішили одразу після церемонії передання, тобто минулої суботи. Але «знімали пробу» не франківці (вони були серед глядачів), а... японські барабанщики з гурту «Да. К. Т.».

Хоча ні. Перші на сцену все ж вийшли Міністр культури і мистецтв України Юрій Богуцький, посол Японії Кіщіро Амае та генеральний директор театру Михайло Захарович. Момент був урочистий. По-перше, грант. По-друге, завершення «Японської осені в Україні», тобто низки культурних заходів, присвячених 10-річчю встановлення двосторонніх дипломатичних відносин. І по-третє, закриття європейських гастролей гурту «Да. К. Т.».

Подарована апаратура працювала бездоганно, тож ні свист, ні шипіння не заважали слухати промову японського посла, виголошену чистісінькою українською мовою. Як зазначив пан Кіщіро Амае, розвиток культурних відносин між Україною та Японією поки що випереджає розвиток відносин політичних. Утім, наш міністр зізнався, що митців така ситуація цілком влаштовує. Ну а щодо гендиректора театру пана Захаровича, то він просто дякував і бажав японцям, щоб усе, що вкладає їхній уряд у культуру (зокрема, й нашу), поверталося сторицею.

Та, мабуть, так воно вже є. Не вперше гастролюють в Україні японські колективи, і щоразу це — подія. Гурт барабанщиків «Да. К. Т.» (це три ієрогліфи, і перекладаються вони як «люди, що вдосконалюють биття») приїхав до Києва ламати стереотипи. «Японія асоціюється переважно зі словами «самурай» і «гейша», — каже лідер групи і автор більшості композицій Аджьо, — але сучасний Токіо інший. Ми — це сучасний Токіо».

Усі хлопці почали кар'єру з виконання традиційної музики на традиційних японських барабанах. І саме через небажання миритися із цією традиційністю вони й вирішили створити власний стиль: спорт, музика, вистава. «В дитинстві я соромився комусь сказати, що вчуся грати на традиційних барабанах, — розповідає Хіроші Мотофуджі, один з учасників гурту. — Тому не хочу, щоб те саме відчували і сучасні діти. Ми часто виступаємо перед молоддю, навіть у школах (до речі, Київ не став винятком. — **Авт.**), щоб діти побачили: барабани — це класно, стильно і сучасно».

Хлопці говорять про свої барабани, як про щось «одушевлене». Аджьо переконаний, що коли в кімнаті сидить засмучена людина, то й барабани звучать сумно. А ще їх звук залежить від температури і вологості повітря. Наприклад, якщо в залі багато людей — один звук, мало — інший. Київські тумани з дощами також додали хлопцям роботи: довелося «сушити» барабани технічними засобами. Але Аджьо вважає, що нічого особливого в цьому немає — в Японії також висока вологість.

І взагалі Київ барабанщикам сподобався найбільше з усіх міст, де їм довелося гастролювати. Так само і наша кухня. Можливо, це були й компліменти, але хочеться вірити, що правда. Віриться і в те, що їх останні гастролі — київський виступ — були найліпші. І вже точно нікому не доводилося чути, як звучить «Ще не вмерла Україна» на барабанах «вадайко».

Наталя ФІЛІПЧУК.

ФОТОФАКТ

Фотограф Рейтер зафіксував, чим займався на минулому саміті НАТО президент Франції Жак Ширак у той час, коли виступали його колеги з інших країн. Він, як сказано в підписі до знімка, читав у журналі про східне мистецтво. І, як свідчить знімок праворуч знизу, найбільше схвилював Ширака хтось із стрункими довгими ногами...

Фото АП.

Доведеться переселятися?

Всесвітній фонд охорони природи виступив із заявою, в якій стверджується: якщо людство не змінить свого ставлення до природних ресурсів, то до 2050 року нам потрібні будуть для переселення дві планети розміром як Земля. За словами спеціалістів фонду, лише за останні 30 років людство втратило третину наявних на Землі ресурсів. Так, якщо в 1970 році запаси тріски в Атлантиці оцінювали в 274 тисячі тонн, то тепер їх —менш як 60 тисяч. За цей самий час лісовий покрив планети скоротився на 12%, а кількість видів організмів у річках та озерах Європи — на 55%. Коли припустимо, що якість екосистем Землі в 1970 році дорівнювала 100 одиницям, то нині цей показник упав до 65. Чисельність багатьох видів ссавців, птахів, плазунів і риб, за життям яких стежать зоологи, зменшилася більш як удвічі. Водночас удвічі зросло за останні 30 років споживання ресурсів планети людиною і продовжує щорік зростати на півтора відсотка.

Європейці шукатимуть сліди американців на Місяці

Упродовж багатьох років, що минули від моменту польоту астронавтів Сполучених Штатів на Місяць, скептики стверджували: Національне космічне агентство США витратило мільярди доларів платників податків для того, щоб сфальсифікувати сенсаційну місію і вийти вперед у космічних перегонах з Радянським Союзом. Прихильники цієї теорії зазначають, що на фотографіях, зроблених на поверхні природного супутника Землі, відсутні зірки. Що, на їхню думку, цілком закономірно, бо в 60-ті роки минулого століття не було технологій, з допомогою яких зоряне небо можна було б змоделювати на зображенні.

Суперечка про те, чи справді американці побували на Місяці, може невдовзі розв'язатися. Європейські вчені мають намір з допомогою найновішого і найбільшого у світі телескопа досконало вивчити місячну поверхню і пошукати там сліди перебування космічного корабля «Аполло». Телескоп установлять у чилійських Андах. Він небачено потужний: дивлячись у нього, на відстані 10 миль можна детально роздивитися кожну волосину на голові людини.

▼

ЧУЖОЇ БІДИ НЕ БУВАЄ

або Чому Вінницький обласний центр реабілітації дітей, хворих на дитячий церебральний параліч, не фінансується державою

(Початок на 1-й стор.).

Так, у 2000 році питання збереження центру виносили на розгляд сесії облради. Тоді депутати проголосували за негайне виділення коштів, тож заклад отримав 900 тисяч гривень. Торік 640 тисяч віднайшло Головне управління праці та соціального захисту населення. Як буде далі — невідомо.

Тим часом на базі центру створено благодійну організацію «Благовіст», яка об'єднала матерів хворих діток, і фонд спортсменів-інвалідів «Переможець». Програма Фонду виграла грант на отримання гуманітарної допомоги від однієї американської компанії. Але цю суму Томчук змушений був розподілити ще на 70 організацій. Серед них — 34 територіальні центри і 10 інтернатів. Зауважте, державних. Доводиться підтримувати й окремі родини. Одна з них мешкає в Шпикові. З п'яти діток, які тут виховуються, троє (дві дівчинки й хлопчик) хворіють на ДЦП і потребують інвалідних візків.

Допомагають усі — хто як може. Приміром, знайомий Валентина Микитовича, який мешкає в Німеччині, організував показ на Берлінському телебаченні матеріалу про Вінницький реабілітаційний центр. Там зібрали стільки гуманітарної допомоги (від меблів до одягу), що вона ледве вмістилася у вантажівки. До слова, знаряддя для спортзалу — також із Німеччини.

Загалом в Україні центрів, де лікують ДЦП, — 15. Вінницька установа — це цілісний комплекс: дитсадок, школа й лікарня. У перспективі — ще й виробництво. Уже підготовлено бізнес-плани для участі в тендерах на отримання міні-пекарні, обладнання для швейного цеху, майстерні з ремонту взуття і навіть перукарні (людей з обмеженими фізичними можливостями в громадських закладах обслуговують неохоче).

— Наш центр, — упевнений директор, — в області чи не єдине місце для спілкування людей, яких спіткала така біда. Вихованцям — від трьох до 21 року. Але багато приходять і далі. Тож віковий ценз варто скасувати. На нашу думку, він може становити не нижче 28 років.

Нині у «Промені» понад 60 вихованців. Уранці юних вінничан привозять сюди автомобілями, ввечері — так само додому. Могли б надавати допомогу маленьким пацієнтам із районів, але тоді в штат треба набрати більше медсестр та санітарок — для нічних чергувань. Це знову-таки гроші. До того довелося б збільшувати витрати на утримання новачків: перебування одного вихованця протягом доби коштує 15—25 гривень.

Проблема фінансування постала мало не з перших днів заснування. Тоді установа була в підпорядкуванні управління у справах сім'ї та молоді. Однак профіль закладу не «вписувався» у вимоги положення про створення схожих центрів. Тож рішенням сесії обласної ради його передали у відання Управління соціального захисту населення. Та ситуація повторилася: статус центру, з'ясувалося, інший, ніж у дитячих будинків-інтернатів, якими тут опікуються. Тож про фінансування годі й казати. Гроші доводиться заробляти самостійно. Поки що на плаву тримаються. Уже обладнано три спальні кімнати, ванне відділення, душові, спортивний зал, працює їдальня, встановлено ліфт (до того хворих діток доводилося носити на руках). Ще невідремонтованими залишаються басейн та пральня...

Валентин Томчук просить одного: забезпечити центру фінансову підтримку з боку держави. «Хоча б повернули «заморожені» в банку «Україна» 60 тисяч гривень».

Щоб зрозуміти, як потрібна така установа дітям-інвалідам, досить навести один приклад: коли ремонтні роботи приміщення майбутнього центру тільки-но розпочалися, навіть стіни ще не були поштукатурені, батьки вже привозили сюди дітей. Не помічали необлаштованості — важливішим було саме спілкування, увага лікарів, учителів і вихователів.

Під час створення таких центрів не було визначено, кому вони підпорядковуватимуться, прокоментував ситуацію начальник головного управління праці й соціального захисту населення Віталій Давиденко. Звідси — усі митарства. Заклад, приміром, можна прирівняти у статусі до дитячих будинків-інтернатів і залишити в нашому підпорядкуванні, або ж до шкіл-інтернатів — тоді вони перейшли б у відання Міністерства освіти та науки.

Віктор СКРИПНИК.
Фото Олександра КЛИМЕНКА.

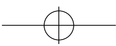

Нині у «Промені» понад 60 вихованців. Уранці юних вінничан привозять сюди автомобілями, ввечері — так само додому

Платне здоров’я у сфері медичних послуг

Перелік медичних послуг ширшає. І хоча до фінішу (в деяких регіонах) і до старту реформи вітчизняної охорони здоров’я ще дуже далеко, вже сьогодні є кілька різновидів сервісу, пропонованих нам людьми в білих халатах. Іншими словами, є медицина для бідних і для багатих.

Лікар для сім’ї: багатоверстатник чи професіонал?

КОМЕНТАР

Пригадується анекдот. Пацієнт скаржиться лікареві на головний біль і кольки в животі. Лікар дістає з однієї облатки дві таблетки, подає хворому зі словами: «Ось одна пілюля від голови, а друга — від болю у животі. Дивіться, не переплутайте!»

Мал Сергія ТЕРЕЩЕНКА.

Приблизно за таким принципом працюватимуть так звані сімейні лікарі. Головна відмінність їх від інших спеціалістів медицини — широкий профіль. У рекламі це іменується як «два в одному». Бойовий клич перекваліфікуватися на сімейного лікаря людям у білих халатах кинули ще кілька років тому. По ідеї сімейний лікар мусить уміти і знати практично все: і педіатрію, і акушерство, і урологію з гінекологією, і терапію, навіть стоматологію. Єдине, що йому можна не застосовувати у своїй практиці, то це знання хірургії. Інакше кажучи, «сім’янин», що дав клятву Гіппократа, зобов’язаний і пальця перев’язати, і серце прослухати, і пологи прийняти, і зуб вирвати, коли що... Втім, така насичена профорієнтація аж ніяк не ноу-хау української медицини. Пригадаймо хоча б сільських фельдшерів, котрі вміли все це. Але надавали ці медичні послуги не за вказівкою Міністерства охорони здоров’я, а відповідно до обставин — «якщо не я, то хто ?»

Кілька років тому в Києві проходив семінар з питань планування сім’ї. На ньому виступав головний лікар однієї із львівських клінік, який розповідав про практикуючих у цьому медичному закладі сімейних лікарів. Для мене була дивина, що один такий лікар обслуговує до тисячі населення. Ця цифра ніяк не узгоджувалася з образом сімейного лікаря — такого собі члена сім’ї, відповідального за здоров’я дітей і дорослих, як куховарка відповідає за обіди, а гувернантка — за виховання малят. Цей стереотип склався за фільмами і книгами про сімейних лікарів за кордоном. Товстенький, лисенький дядечко в дорогому костюмі приїжджає власною машиною за викликом до сім’ї «пустити кров» бабусі і за цю послугу одержує від клієнта чек з кількома нулями...

Мої сумніви розвіяв практикуючий терапевт однієї з київських поліклінік. За його словами, це просто здорово мати на дільниці 1000 підопічних. Прості дільничні лікарі обслуговують до трьох тисяч населення за одну маленьку зарплату.

То що таке сімейний лікар в українському варіанті? Виходить, це той же дільничний терапевт широкої спеціалізації. Коли він є у штатному розкладі районних поліклінік, відбувається очевидна економія медичних сил (кадрів) і, відповідно, засобів. За старої системи медобслуговування, якщо у вас занедужала дитина, ви викликаєте дільничного педіатра, якщо в дорослого застуда — приходить дільничний терапевт. За задумом «сімейної» невідкладної допомоги, на всі ці дзвінки повинен реагувати один сімейний лікар.

Припустимо, населення справді одержить від сімейних лікарів кваліфіковану і швидку допомогу. А що матиме практикуючий сімейний лікар? Яка ціна його знань і багатопрофільності? На початку цієї акції сімейним лікарям обіцяли квартири на тій дільниці, де вони працюватимуть, як двірникам або слюсарям, що обслуговують будинок, — щоб завжди були під рукою. Нині житлові розмови стихли, зарплати лікарів (мова не йде про приватну практику) високими теж не назвеш. От і виходить, що в сімейні лікарі йдуть переважно спеціалісти, які не хочуть зупинятися у своєму фаховому розвитку, хочуть навчатися далі, вміти і знати більше. В надії на те, що в нашій країні коли-небудь цей досвід цінуватимуть за собівартістю.

Ольга ВІТЕР.

Свого ескулапа в кожну хату!

ДОСВІД

Амбулаторія у Дубечному взяла курс на сімейну медицину. Перший рік п’ятирічної програми впровадження цього напряму став тут часом теоретичних розробок та навчання персоналу.

Для чого ж впроваджується сімейна медицина на селі: для поліпшення здоров’я людей чи зменшення витрат на охорону здоров’я?

Начальник обласного управління охорони здоров’я Валерій Самохін на це питання навіть собі не відповідає. Проте його насторожують остаточні вимоги цієї програми. А саме. Завдяки її запровадженню повинні зменшитися обсяги стаціонарної, амбулаторії «швидкої допомоги» на 15—20 відсотків. Чи не приведе ця оптимізація, або економічний ефект, до скорочення кількості медичних працівників?

Перший рік такої практики показує (особливо у львівському варіанті), що запровадження сімейної медицини, введення в поліклініках додаткових посад сімейних лікарів у містах практично дублює функції вузьких спеціалістів. А до кого звернеться хворий — до сімейного лікаря чи до отоларинголога в поліклініці? Адже сімейні лікарі поки що не готові за фаховим рівнем надавати спеціалізовану допомогу. Не вирішено й питання доплати за розширення обсягу робіт.

А в сільських медиків немає вибору. На жаль, і вони поки що не мають відповідних навичок та обладнання. Та попри це, понад півсотні волинських сільських лікарів уже пройшли підготовку, а ще 56 навчаються на курсах практики сімейної медицини. Наказом МОЗ України передбачено шестимісячну очно-заочну підготовку цих фахівців. Однак більшість медиків вважає такий крок недоцільним. За таких темпів підготовка спеціалістів сімейної медицини триватиме 10—12 років. А за той час, поки вони навчаються, комусь треба працювати.

А ще, вважає Валерій Самохін, не треба сільським лікарям їздити в обласні лікувальні заклади на стажування. У центральному районному медичному закладі той самий отоларинголог чи окуліст наочно продемонструє, як промити око, дібрати окуляри, промити вухо, фахівці реанімаційних відділень навчать навичок невідкладної допомоги. Відповідно, буде дешевший і контроль. Адже районні фахівці формують консультативні бригади, які виїжджають у села.

На Волині саме у такий спосіб проводять очно-заочний цикл підготовки. Сільські лікарі навчаються з певними перервами, що надовго не відвертає їх від роботи на селі. Тож амбулаторії будуть забезпечені сільськими сімейними лікарями на 60—70 відсотків.

Роман ЖИЖАРА.

Волинська область.

НОУ-ХАУ

Лікування за страхуванням

В Одесі розпочав роботу комплекс повного циклу медичних послуг.

«Інто-Сана» (сана в перекладі з латини — «здоров’я»), так він називається, пропонує різноманітний лікувальний сервіс, починаючи від надання невідкладної допомоги у хворого вдома, всього спектра необхідних обстежень за один день і закінчуючи проведенням операцій будь-якої складності, аж до кардіологічних та ендоскопічних.

Сім років тому тут вирішили створити службу «швидкої допомоги», альтернативну наявній та заведеним нею «порядкам». Почали з того, що особливо дошкуляло користувачам медичних послуг. А саме. «Швидка» часто-густо аж ніяк не швидка: бригада медиків прибуває за викликом у кращому разі через 30—40 хвилин, а то й через годину-півтори. Та, як правило, без бодай мінімального набору медикаментів — хтось із родичів хворого мусить спішно бігти до аптеки.

В Одеському морському порту 1 квітня 1995 року і було відкрито першу в Україні підстанцію «швидкої допомоги», що працює за принципом медичного страхування. Невдовзі корпоративним клієнтом тієї служби став Іллічівський морський порт. Потім компанія почала обслуговувати і працівників багатьох одеських та іллічівських підприємств, їхні сім’ї.

Фото Олега ВЛАДИМИРСЬКОГО.

Три роки тому «Інто-Сана» запропонувала нову програму страхування — «Домашній лікар». Наступними проектами компанії стали створення лікарні швидкої допомоги, діагностичного центру. Так поступово і «вимальовувався» комплекс: лікарня швидкої допомоги, діагностичний центр, сімейна медицина, «швидка допомога» вдома й на роботі, де загалом зайнято майже 600 фахівців та осіб допоміжного персоналу. Структура комплексу, по суті, революційна у вітчизняній медицині вже з огляду на повноту послуг, що надаються одним медичним закладом.

На знімку: хірургічна медсестра Олена Невидиция-Лушина готує до роботи в операційній наркозну станцію.

Георгій ВОРОТНЮК.

ПРОЕКТИ

Допоможи собі сам... матеріально

Соціальне страхування у нашій країні перебуває у стані новонародження. Реформатори розбили колишній страховий моноліт на кілька складових: пенсійне, медичне страхування, страхування у зв’язку з безробіттям, від нещасного випадку на виробництві...

Система соцстраху теоретично є основним засобом соціального забезпечення, що стосується всіх верств населення. За умов страхового випадку (безробіття, старість, нещастя на виробництві, хвороба) громадянин може розраховувати на матеріальну підтримку з боку держави. Щоправда, подбати про це (про всяк випадок) заздалегідь він має сам. Якщо, звісно, працює і може відкладати певний відсоток від заробленого на такий чорний день свого життя.

Законом «Основи законодавства України про загальнообов`язкове державне соціальне страхування» передбачено п’ять видів страхування. Торік набули чинності закони про страхування від нещасного випадку на виробництві, у зв`язку із тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням. Законопроекти з медичного та пенсійного страхування досі перебувають на розгляді в українському парламенті.

За умов введення всіх п’яти рівнів соціального страхування загальне податкове навантаження на фонд оплати праці підприємств не тільки не зменшується, а й збільшується до 50, а підприємств з найнебезпечнішими умовами праці — до 62 відсотків. Для промислових суб`єктів це становить майже 40 відсотків. І це без решти податків і обов`язкових платежів.

Зустріли, як рідних

Обласний шпиталь для інвалідів та ветеранів Великої Вітчизняної війни прийняв перших ветеранів. До їх послуг сучасна діагностична апаратура та лікувальна база з фізіо- та бальнеологічними процедурами. Світлі та затишні двокімнатні палати обставлені спеціально виготовленими для них меблями. У кожній палаті — телевізор, холодильник.

Щомісяця в шпиталі зможуть оздоровитися та підлікуватися 120 ветеранів.

Олександр АБЛІЦОВ.

Запоріжжя.

ДАЛІ БУДЕ

Почесний громадянин Миколаєва Олександр Кремко

На сесії Миколаївської міської ради було вручено дипломи та відзнаки городянам, які отримали високі звання почесних громадян міста. Серед нагороджених — заслужений журналіст України Олександр Кремко, котрий уже майже 20 років працює власним фотокореспондентом Укрінформу в Миколаївській області. За сорок років творчої діяльності Олександр Кремко створив справжній фотолітопис Миколаївщини. Тисячі його знімків, репортажів, фотонарисів, які відображають і поетизують життя і працю миколаївських кораблів і хліборобів, прикрашали сторінки місцевих, всеукраїнських газет і журналів, друкувалися за межами СРСР та України. Олександр Кремко проілюстрував десятки книжок, фотоальбомів, проспектів та інших видань. Фотомайстер найвищої проби, він завжди в гущі життя. Він —автор фотоальбомів «Миколаїв», «Я люблю це місто», «Заповідні місця Миколаївщини», що побачили світ останніми роками.

Фото Олексія ТРОЯНОВА (Укрінформ).

Фото Олександра КРЕМКА.

ЦЬОГО ДНЯ

■ 1722 р. Помер митрополит Стефан Яворський, письменник, церковний діяч, викладач Києво-Могилянської колегії. ■ 1815 р. Олександр I затвердив конституцію Королівства Польського, що надавала полякам ширші права, ніж решті громадян Росії. ■ 1863 р. Народилася Ольга Кобилянська, класик української літератури. ■ 1955 р. Вийшло друком перше видання Книги рекордів Гіннесса. ■ 1978 р. У Нью-Йорку тривав III Світовий конгрес вільних українців, на якому виступили українські дисиденти Петро Григоренко, Леонід Плющ і Надія Світлична.

ОТАКОЇ

Ой, Мадонно ти моя молочна!

Британські фермери почали називати свою худобу іменами знаменитостей. І найбільше власники корівок симпатизують зіркам музики, кіно і спорту. За даними дослідження, найчастіше на фермах згадують Каміллу, Мадонну й Кайлі. У вжитку ще залишаються такі традиційні назви, як Дейзі чи Меріголд, але вельми популярні нині також Бекхем, Бруклін, Дензел, **повідомляє Mignews**.

ВИСТАВКА

Блоха піддалася й нашим

Підкувати блоху — справа майже нереальна. Але в Україні є умілець, який упорався з комашиним копитом — миколаївський майстер Микола Вичеров. Його витвір можна побачити лише під мікроскопом. Дивовижний виріб представлено на виставці-продажу «Краса і блиск самоцвітів», що відбулася в Миколаєві. Українські майстри презентували вироби з дерева, слонової кістки, малахіту. Привертали увагу глядачів і зразки біжутерії з Франції, Італії, Кореї.

І ЖАРТОМА, І ВСЕРЙОЗ

Інопланетяни обідають фруктами

В одній із квартир Тбілісі мешкають... 28 інопланетян. Принаймні так твердять господарі — Нана і Гігі Пхакадзе. Цікаво, що постояльці невидимі, однак це не заважає їм щодня обідати — Нана частує їх фруктами й солодощами. Крім того, прибульці навчили її цілительства, порадивши встановити таксу за приймання хворих у 10 ларі. Гості з планети Центурі товаришують з подружжям Пхакадзе кілька років і тепер запрошують їх у свою рідну галактику — погостювати.

А Я РОБЛЮ ТАК

Під козацьким крилом

Навчити журналістів захищатися від життєвих неприємностей вирішили представники Національної спілки «Об'єднане козацтво України». Програма навчить правильно поводитися, коли вас провокують, уникати конфліктів на вулиці, в транспорті, убезпечити себе від нападу в темному провулку.

Ініціатива козацького об'єднання викликана зверненнями самих працівників пера та мікрофона. Адже журналістська професія останнім часом стала однією з найнебезпечніших в Україні. Крім того, власники дорогої техніки — диктофонів, камер, фотоапаратів — часто стають жертвами звичайних вуличних грабіжників.

Цікаво, що пріоритетний принцип психологічної, духовної стійкості, який сповідують українські козаки, домінує і в підходах до навчання. Керівник програми — Гетьман Об'єднаного козацтва Анатолій Попович каже, що сила — це інструмент, підпорядкований духу.

Семінари для столичних журналістів плановано проводити щотижня. В них поєднуватимуть теоретичні поради з практичними уроками самооборони.

Ірина БУЛАНЕНКО.

Мал. Володимира КАЗАНЕВСЬКОГО.

«Вільний громадянин» із підземелля

ТЕОРЕМА БУТТЯ

Другий рік з настанням холодів з вікна будинку спостерігаю одну й ту саму картину: неподалік розкішного єврооремонту піднімається кришка люка і з-під землі з`являється чиясь кудлата голова. Хвилину-другу голова бовваніє над поверхнею газону, крутиться вправо-вліво і знову зникає з горизонту. Інколи до люка підбігають «індійці» з сусіднього двору. Жбурнувши в отвір кілька грудок землі, хлопчаки тікають хто куди.

Якось я познайомилася з мешканцем підземелля. Ним виявився Сергій, 38 літ від роду. Хоча насправді він мав вигляд старого діда — оброслий рудою щетиною, в обдертій засмальцьованій куртці й облізлій кролячій шапці. У чорних від мазуту пальцях (відкручував у своїй «хаті»-норі якусь гайку), Сергій тримав смердючий недопалок «Прими». Здивований цікавістю до своєї персони, «вільний громадянин», як себе назвав, «без понтів» розказав про себе.

Народився він у селі в багатодітній сім'ї. Коли Сергію виповнилося сім років, «батька задавив «зелений змій». Мати також любила заглядати в чарку. Через кілька років її позбавили батьківських прав, а дітей «здали» до сиротинця. Двох малих — Світу і Любу — у дитячий будинок «Малятко». Його, Сергія, із старшими братами Сашком та Славком — до інтернату. Відтоді своїх сестер він ніколи не бачив. Брати закінчили школу і почали «промишляти». Спочатку їх, як сиріт, засудили умовно. Та після того, як вони пішли на «мокруху», їх вже ніхто не жалів і одержали вони на повну котушку.

У Сергія після школи-інтернату все склалося добре. Разом з Людою, своєю однокласницею і другом, закінчив профтехучилище. Працювали в будівельному тресті. Люда маляром-штукатуром, а він — електрозварником. У двадцять одружилися. Коли народилася Яна, їм дали сімейний гуртожиток. Через три роки в Яни з`явився братик. Щоб забезпечити сім`ю, Сергію довелося «калимити». Після «лівих» заробітків почав повертатися додому п`яний. Людмила, рішуча і різка, щораз влаштовувала йому «головомийку», а то й не пускала додому.

Підросли діти. І Сергій нанече опам`ятався. Стало соромно перед донькою і сином з`являтися «під мухою». Дружина була на сьомому небі. Взяли за містом город, поставили там будку і разом працювали на своїй «дачі». Вже надумали обзавестися мотоциклом, як раптом «почалася» незалежність. Будівельний трест розпався. Сергій і Люда залишилися без роботи. Всі заощадження розтанули, як сніг. Не було грошей, щоб поїхати на город викопати картоплю. Діти йшли до школи голодні. Люда почала ходити «по людях» і робити за копійки ремонти. Сергій працював у приватній будівельній фірмі, але також був більше без зарплати, ніж з нею. Тоді він поїхав у Москву на заробітки. Разом з такими, як сам, бідаками копали вручну котловани під басейни, фундаменти, заливали траншеї бетоном. Однак «круті» виявилися непорядними людьми. Після кількох місяців каторжної праці вони викинули «хахлів» на вулицю, не заплативши жодного рубля. Ще й погрожували: якщо хтось пікне — дістануть з того світу. Довелося перекладними добиратися додому. Майже місяць поневірялися по вокзалах та нетрях. Харчі добували на смітниках та людських городах. Здавали пляшки і з горя почали прикладатися до чарки.

Коли брудний, обірваний, але добре захмелілий чоловік став перед Людмилою — вона все зрозуміла з першого погляду. І на поріг «малосімейки» не пустила. Лише згодом Сергій дізнався, що доки він бурлакував, 17-річна донька привела додому свого судженого. Яна була вагітна, і Людмилі довелося змиритися з іще одним ротом у сім'ї.

Так Сергій почав бомжувати. Спочатку старожили «підземки» відвели йому місце не найкраще — на околиці. Там було тихо, спокійно, але у сміттєвих контейнерах біля облуплених «хрущовок» годі було знайти щось їстівне. Чимало жителів біля «шанхая» самі копирсалися у бачках з надією виловити поживу. Якщо не для себе, то хоч для свого кота... Тому Сергію довелося мандрувати аж у протилежний кінець міста на «головне» сміттєзвалище. Там справді був клондайк. Якщо не ловити гав, то можна було набити торбу сухими батонами, простроченими консервами — м`ясними і рибними, банками з варенням, пакетами з крупами, борошном, макаронами, в яких завівся якийсь жучок. А ще — видобути з гори брухту кольорові метали і здати у скупку...

Через кілька місяців Сергія «перевели» до центру. У той самий «шурф», що його видно з нашого житлового будинку. Тут, сказав «вільний громадянин», він живе, немов на курорті. У колодязі, біля труби теплотраси, йому завжди тепло. Своє «ліжко» він вимостив зі старих килимів і ковдр, які позносив зі смітника. Є в нього і свій вихідний одяг, котрий видобув з контейнерів, що поблизу престижного будинку. З харчами тут також жодних проблем. Навкруг з десяток ресторанів, «крутих» офісів, фірм і, буває, викидають таке, «що й у магазині не купиш». Коли до Рудого — так тепер його кличуть — приходять друзі, у нього завжди є їстівні запаси. Якось навіть відвіз Людмилі упаковку «тушонки», яку знайшов у сміттєвому бачку біля бару-кафе. Спочатку сам той харч «продегустував». Тепер частенько «пригощає» свою сім`ю. Людмила не відмовляється. Вона нині часто хворіє і не йде на заробітки. А вдома — безробітна Яна, зять-студент, син-школяр. Є вже й онук Дениско. Тому Сергію-Рудому потрібно трудитися на сміттєзвалищі в поті чола. А влітку він планує вибратися з міста на природу. Оброблятиме свій город. Добре, що будка там є.

Лідія ТИТАРЕНКО.

ПОГОДА

Зима наближається

Найближчі три доби на території України зберігатиметься хмарна погода. Місцями пройде невеликий дощ, у східній частині без опадів. Можливі тумани. Вітер переважно південно-східний, 5—10 м/с.

Температура повітря у східних областях вночі становитиме 1—6, місцями до 10 градусів морозу, вдень — близько нуля; на решті території вночі та вдень — 1—6 градусів тепла, у західних областях та на півдні України вдень — до 12 градусів тепла.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Голос України

Редактор номера Віталій СУДДЯ.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописи не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Ціна договірна

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955.

Загальний тираж 159000.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»

Зам. 0311220. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-84-92; телефакс — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 441-89-34, 441-89-44; телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій
Internet: http://uamedia.visti.net/golos

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»